

Promotiestudenten dragen bij aan sterke kennissamenleving

VSNU, april 2013

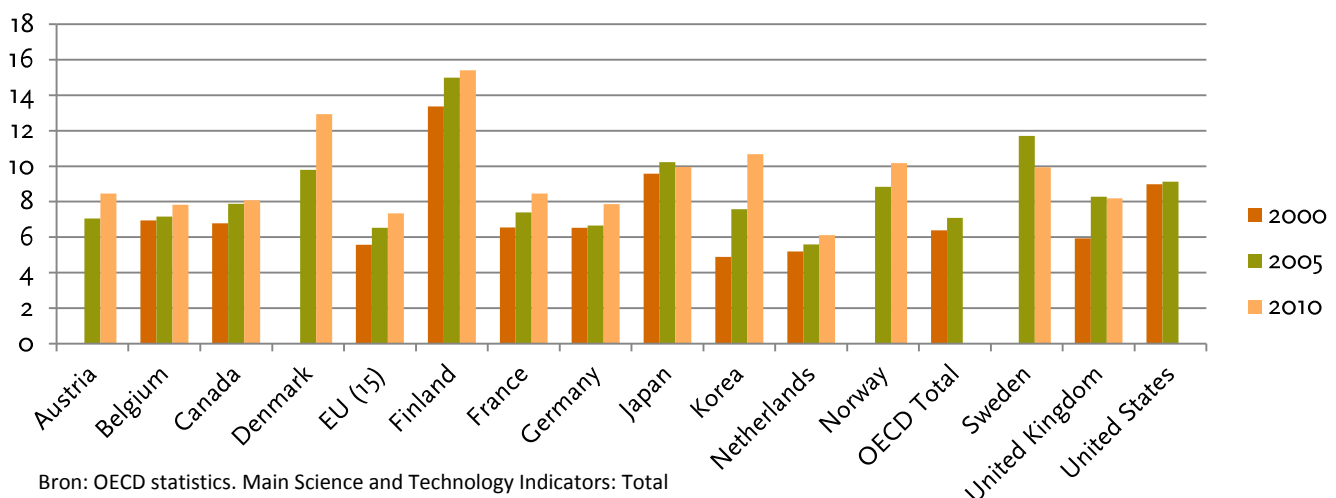
De Nederlandse universiteiten willen een gevarieerder promotiestelsel. Iemand die na zijn studie wil promoveren tot wetenschapper (promovendus) moet naast de status van werknemer ook de status van student kunnen krijgen. Met de studentpromovendus als aanvullende optie kunnen universiteiten meer promovendi opleiden. Dit versterkt onze positie in de wetenschap en verstevt onze kennissamenleving.

Universiteiten zijn teleurgesteld over het besluit van minister Bussemaker het beleid rond de promotiestudent niet op korte termijn wettelijk te gaan regelen. Ondanks de eerder gedane toezeggingen in het Hoofdlijnenakkoord tussen de minister en de universiteiten is er nog steeds geen wettelijke verankering voor de inzet van promotiestudenten.

Argumenten voor de promotiestudent

- Internationale ontwikkelingen zijn een belangrijke reden voor differentiatie. Het is van groot belang dat het Nederlandse promotiestelsel aansluit bij de internationale ontwikkelingen en de internationale standaard. De meeste landen in Europa hebben een stelsel met promovendi met de status van student. Een aantal landen hebben daarnaast ook de werknemer-promovendi. Uniformering zorgt voor meer internationale studentmobiliteit.
- Het traject van de promotiestudent heeft als voordeel dat de student zelf meer invloed op de onderwerpkeuze en invulling van het promotietraject heeft, wat talentvolle studenten aanspreekt.
- Nederland heeft relatief gezien weinig actieve promovendi. Onder de Nederlandse beroepsbevolking zijn er per 1.000 mensen slechts **6,1** gepromoveerd. Dit is lager dan het EU-15-gemiddelde van **7,3** gepromoveerden per 1.000 en een stuk lager dan de referentiegroep in de Scandinavische landen. Daarmee loopt Nederland flink uit de pas. En deze achterstand wordt alleen maar groter.

Aantal gepromoveerden per 1.000 beroepsbevolking, 2000-2010

Bron: OECD statistics. Main Science and Technology Indicators: Total researchers per thousand labour force, 2010

Voor meer informatie: Bastiaan Verweij
Public Affairs
verweij@vsnu.nl
www.vsnu.nl/factsheets

De promotiestudent is positief voor...

- ...**studenten** • meer studenten kunnen promoveren • meer keuzeopties voor promotietrajecten • meer invloed van student op onderwerpkeuze
- ...**Nederland** • uniformering zorgt voor meer internationale studentmobiliteit • versterking wetenschappelijke positie
- ...**universiteiten** • meer promovendi

Toelichting wetsvoorstel¹

De minister heeft naar aanleiding van kritiek van de Raad van State op het wetsvoorstel besloten om de promotiestudent niet langer in de wet op te nemen. Universiteiten mogen gaan experimenteren met de inzet van promotiestudenten. In de komende maanden zal OCW op basis van het oorspronkelijke wetsvoorstel een experimenteerbepaling vormgeven. Hiermee krijgen universiteiten de mogelijkheid om een start te maken met studenten die promoveren. Door de vorm van een experimenteerbepaling zal de omvang echter noodgedwongen beperkt blijven en blijft een wettelijke invoering op korte termijn buiten bereik.

Wat zijn de bedenkingen van de Raad van State en de minister?

1) De promotiestudenten verdringen de werknemer-promovendi

Universiteiten zien de promotiestudent niet als een vervanging van, maar juist als een welkome aanvulling op de bestaande vormen van promoveren. Onder de huidige omstandigheden lukt het universiteiten niet om voldoende promotieplekken te vullen met hoogwaardige kandidaten. Het uitbreiden van de mogelijkheden om promotietrajecten in te vullen passend bij de wensen van de kandidaat en binnen de beschikbare middelen is hiervoor juist een goede oplossing. Bij een flink deel van de promotieonderwerpen en in vele disciplines is een gezagsverhouding vereist of noodzaakt de arbeidsmarkt tot het als werknemer doorlopen van een promotietraject. De VSNU heeft geen reden om aan te nemen dat dit in de toekomst zal veranderen.

2) Het geschetste promotietraject is onvoldoende aantrekkelijk voor (buitenlands) toptalent

Op dit moment promoveert een groot aantal internationale studenten met een buitenlandse beurs aan een Nederlandse universiteit. Het gaat daarbij zeker om veelbelovend talent, dat er bewust voor heeft gekozen om met een beurs in Nederland te promoveren. Het traject van de promotiestudent past hun uitstekend. Bovendien is als student een promotietraject doorlopen internationaal gezien heel gebruikelijk en herkenbaar.

3) Er kunnen kwaliteitsverschillen ontstaan tussen de werknemer-promovendus en de promotiestudent

Hoewel er verschillende manieren zijn om te promoveren, is het voor de VSNU van groot belang dat het eindniveau van al deze promotietrajecten gelijk en hoog is. Diversiteit binnen het promotiestelsel biedt de mogelijkheid om trajecten op maat in te richten.

¹ Wetsvoorstel Kwaliteit in Verscheidenheid hoger onderwijs - Kamerstuk 33519 – 23-01-2013

Voor meer informatie: Bastiaan Verweij
Public Affairs
verweij@vsnu.nl
www.vsnu.nl/factsheets

